

خلافت مستعین عباسی

پس از درگذشت زود هنگام منتصر بالله عباسی...

خلافت مستعین عباسی در سال 248 هجری قمری

پس از درگذشت زود هنگام منتصر بالله عباسی، فرماندهان عالی رتبه نظامی و سیاسی، از جمله "بغای کبیر"، "بغای صغیر"، "اوتامش" و "احمد بن خصیب" و موالیان خلیفه فقید، گرد آمده و با هم به مشورت پرداخته و به "احمد بن محمد بن معتصم"، رضایت داده و وی را شایسته خلافت دانستند. آنان، وی را حاضر ساخته و به "المستعین بالله" ملقب ساختند و ردای خلافت را بر اندامش پوشانیده و با وی بیعت کردند.

مستعین در روز بعد، یعنی در پنجم ربیع‌الثانی سال 248 قمری، به دارالعامه آمد و از مردم بیعت گرفت. در خلافت او نیز معتز و مؤید، پسران متوکل عباسی مورد خشم دستگاه خلافت قرار گرفته و زندانی گردیدند.

مستعین عباسی، در آغازین روز خلافت خود با اعتراض طرفداران معتز روبرو گردید، که خواهان خلافت معتز پس از مرگ منتصر بودند. آنان به انبار اسلحه خلافت راه پیدا کرده و آن را غارت کردند و با همان سلاح به نبرد پرداختند. سرانجام "بغای صغیر" به همراه سربازانش بر آنان هجوم آورد و با کشتن تعدادی از آنها، غائله را پایان آورد و پایه‌های خلافت مستعین را مستحکم نمود.

مستعین عباسی، پس از استقرار در مقام خلافت، "احمد بن خصیب" را به دبیری و "اوتامش" را به وزارت خویش برگزید. اما پس از مدتی بر "احمد بن خصیب" خشمگین شد و دارایی‌اش را مصادره و وی را به اقریطش (کرت) تبعید نمود. اوتامش نیز با دسیسه‌های بغای صغیر و وصیف، به دست مردم خشمگین کشته شد.

در ایام خلافت مستعین، وقایع و حوادث گوناگونی به وقوع پیوست که در منابع تاریخی ثبت و ضبط شده است. سرانجام با توطئه‌های فرماندهان عالی رتبه نظامی و سیاستمداران صاحب نفوذ دستگاه عباسی، مستعین بالله عباسی از خلافت خلع و معتز عباسی به جای وی برگزیده شد. خلافت مستعین، از 5 ربیع‌الثانی سال 248 تا محرم 252 قمری، حدود سه سال و ده ماه به درازا کشید.